Raadsinformatiebrief

ZAAKNUMMER: 07431000339

AAN	: de raad, t.a.v. commissie Ruimte
VAN	: college van burgemeester en wethouders
NAMENS DEZE	: J.P.E. Bankers
DATUM B&W COLLEGE BESLUIT	: 20 februari 2024
ONDERWERP	: Voortgang project omgevingsplan

Samenvatting
Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Iedere gemeente beschikt sindsdien over een tijdelijk omgevingsplan, ook wel omgevingsplan van rechtswege genoemd. We staan met elkaar voor de uitdaging om het tijdelijk omgevingsplan om te zetten in een volwaardig omgevingsplan. Dit moet gebeuren vóór 1 januari 2032. In het omgevingsplan komen alle regels te staan over de fysieke leefomgeving. In deze memo informeren wij uw raad over de laatste stand van zaken én het vervolg van het project omgevingsplan.

Waar staan we nu?
Het opstellen van het omgevingsplan is een enorme opgave. Daarom bouwen we ons omgevingsplan gebiedsgericht op. Dit houdt in dat we steeds een stukje van het tijdelijk omgevingsplan omzetten, totdat we beschikken over een volwaardig omgevingsplan voor het hele grondgebied van onze gemeente.

Op dit moment zijn we bezig met de voorbereiding van een omgevingsplan voor de woongebieden van de kern Asten. Dit doen we samen met BügelHajema; een adviesbureau dat is gespecialiseerd in het omgevingsrecht en de gemeente Asten goed kent.

In het eerste deelplan zitten onder andere regels voor de activiteiten ‘wonen’ en ‘bouwen’ en de functies ‘verkeer’, ‘groen’ en ‘maatschappelijk’. Daarbij proberen we de regels voor vergunningvrij bouwen – die in de Bruidsschat zitten en waar we zelf over mogen beslissen – samen te voegen met onze eigen bouwregels. Als dat lukt, hoeven onze inwoners nog maar op één plek te kijken om erachter te komen of zij wel of geen vergunning nodig hebben voor een bouwwerk

Belangrijkste doel is om op niet al te lange termijn een goed pakket regels te hebben voor met name het wonen. Deze regels kunnen we vervolgens uitrollen over de andere woongebieden in onze gemeente. Bovendien zijn deze regels te gebruiken voor het mogelijk maken van de grotere gebiedsontwikkelingen die op stapel staan. Daarbij valt te denken aan de woningbouwplannen in Ommel en Biesvelden I in Asten.

Parallel aan bovenstaande zijn we actief bezig met het inrichten van onze plansoftware. Eind vorig jaar hebben we als een van de eerste gemeenten van Nederland een succesvolle publicatie gedaan op het nieuwe omgevingsloket. Een mooie mijlpaal voor ons project.

Nota van uitgangspunten
Op 6 juli 2023 heeft er een themavond met uw raad plaatsgevonden over de nota van uitgangspunten. Uw raad heeft destijds waardevolle input geleverd. Tijdens de bijeenkomst is de afspraak gemaakt dat de nota van uitgangspunten op een later moment nog aan uw raad zou worden voorgelegd (voor wensen en bedenkingen).

Het afgelopen jaar hebben we ervaren dat het bouwen aan het omgevingsplan een dynamisch proces is; nieuwe ontwikkelingen – bijvoorbeeld op het gebied van de techniek – volgen elkaar in hoog tempo op en de (juridische) inzichten veranderen voortdurend. In tegenstelling tot bij de oude vertrouwde bestemmingsplannen, weet niemand nog hoe een volwaardig omgevingsplan er precies uit komt te zien. Het proces bestaat voortdurend uit keuzes maken, punten bijstellen en misschien wel het belangrijkste: leren door te doen. Als gevolg hiervan zijn er inmiddels verschillende zaken gewijzigd ten opzichte van de concept nota van uitgangspunten die wij afgelopen zomer met uw raad hebben gedeeld. Twee voorbeelden:

1. Plangebied: Het plangebied zou in eerste instantie bestaan uit de woongebieden én het centrumgebied van de kern Asten. Recent hebben we ervoor gekozen het centrumgebied vooralsnog niet mee te nemen in ons eerste deelplan. Dit vanwege de grote verscheidenheid aan functies in ons centrumgebied (waardoor het opstellen van de regels nog complexer zou worden) én het feit dat we de nieuwe regels voor het centrum willen laten aansluiten op het centrumprogramma (voorheen: centrumvisie) dat later dit jaar wordt vastgesteld.

2. Structuur omgevingsplan: In de nota van uitgangspunten schreven we dat we de indeling van ons omgevingsplan wilden baseren op het zogenaamde "casco omgevingsplan" van de VNG. Inmiddels zien we in den lande betere voorbeelden ontstaan, zoals het omgevingsplan van de gemeente Eindhoven. We kijken goed om ons heen en combineren de verschillende voorbeelden tot een opbouw/structuur die in onze ogen het eenvoudigst leesbaar is voor zowel onze inwoners als professionals (ketenpartners, adviseurs, vergunningverleners).

Gelet op bovenstaande willen we afzien van het vaststellen van een nota van uitgangspunten. In plaats daarvan willen we het eerder met uw raad gedeelde concept – en de uitgangspunten die zijn opgenomen in het plan van aanpak omgevingsplan – gaan gebruiken als richtingaanwijzer. Dat wil zeggen dat we de keuzes die we maken op hoofdlijnen aan de desbetreffende uitgangspunten blijven toetsen. Op deze manier blijven we flexibel en kunnen we inspelen op de voortdurend veranderende inzichten.

Rol van uw raad
Op 1 november 2023 heeft er een raadswerkgroep plaatsgevonden over de nieuwe procedures onder de Omgevingswet en de rol van de raad. Conform de tijdens deze avond gemaakte afspraken zullen we uw raad in een vroegtijdig stadium bij het eerste omgevingsplan betrekken.

Op hoofdlijnen komt het proces er als volgt uit te zien: 1) ontwerp-omgevingsplan voor wensen en bedenkingen naar de commissie Ruimte, 2) vaststellen ontwerp door het college van burgemeester en wethouders, 3) ontwerp-omgevingsplan voor eenieder ter inzage (= start formele procedure) en 4) vaststellen eerste deelplan door de gemeenteraad. In vergelijking met de werkwijze onder de Wet ruimtelijke ordening (Wro) halen we de fase van 'wensen en bedenkingen' dus naar voren in het proces.

Participatie

Eén van de uitgangspunten voor het eerste omgevingsplan is dat we grotendeels beleidsneutraal over gaan. Dit houdt in dat een groot deel van de regels nagenoeg hetzelfde blijft. Het opstellen van het eerste omgevingsplan is dan ook vooral een juridische en technische exercitie. Bovendien is het zo dat we de belangrijke inhoudelijke keuzes eerder al hebben vastgelegd in onze toekomstagenda en omgevingsvisie.

Gelet op bovenstaande kiezen we voor een beperkt participatietraject. Kort samengevat gaan we twee dingen doen: 1) het organiseren van een algemene informatieavond over het eerste deelplan en 2) het organiseren van een inloopavond voor alle belanghebbenden (met name de bewoners van het eerste deelgebied). De algemene informatieavond zal plaatsvinden voordat het ontwerp wordt vastgesteld is vooral bedoeld om geïnteresseerden - in de breedste zin van het woord – te informeren over de inhoud en het proces van het eerste deelplan. De inloopavond zal plaatsvinden als het eerste deelplan ter inzage ligt en is bedoeld voor inwoners en ondernemers die vragen willen stellen over de nieuwe regels ("Wat verandert er voor mijn perceel?"). Op deze manier bieden we onze inwoners voldoende rechtszekerheid, zonder ze vermoeien met alle technische details die bij het omzetten van een volwaardig omgevingsplan komen kijken.

Globale planning

Wanneer?	**Wat?**	**Wie?**
2e kwartaal 2024	Raadswerkgroep procedures omgevingswet	Afvaardiging raad
3e kwartaal 2024	Wensen en bedenkingen op ontwerp-omgevingsplan deelgebied I	Commissie Ruimte
3e kwartaal 2024	Algemene informatieavond over ontwerp-omgevingsplan deelgebied I	Alle geïnteresseerden
4e kwartaal 2024	Vaststellen ontwerp-omgevingsplan deelgebied I	College van B&W
4e kwartaal 2024	Ter inzage ontwerp-omgevingsplan deelgebied I (zienswijzen) + inloopavond voor belanghebbenden	Belanghebbenden

Bijlage

	Naam	**Documentnummer**
1.	Concept nota van uitgangspunten d.d. 16 november '22	1000638 (Djuma)
2.	Plan van aanpak omgevingsplan d.d. 19 januari '21	2020074636 (Verseon)